

Viaplana, Joaquim i Maria Pilar Perea (ed.) (2003): Textos orals dialectals del català sincronitzats. Una selecció. Barcelona: Promociones y Publicaciones Universitarias (PPU). [Llibre i CD-ROM]
ISBN: 8447708640

Llíria_For

Aquest document conté el text Llíria_For, la transcripció fonooortogràfica d'un fragment de conversa lliure amb un informant de Llíria que forma part del Corpus Oral Dialectal (COD). El COD és un component del Corpus de Català Contemporani de la Universitat de Barcelona (CCCUB), un arxiu de corpus de llengua catalana oral contemporània que ha estat confegit pel grup de recerca Grup d'Estudi de la Variació (GEV) amb la finalitat de contribuir a l'estudi de la variació dialectal, social i funcional en la llengua catalana.

Aquest i altres materials del CCCUB són accessibles directament al Dipòsit Digital de la UB (<http://diposit.ub.edu>) o a través del web del CCUB (<http://www.ub.edu/ccub>).

Aquesta obra està subjecta a la llicència de:
Reconeixement–NoComercial–SenseObraDerivada

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>

1 Bueno, Lliria és el millor poble del món, per lo menos pa mi,
2 clar, pero els que són de Massalfassar diuen que se- mar-, que és
3 Massalfassar, el millor poble del món, però, però estan molt
4 equivocats.
5 E: Tu també ets músic, Enric?
6 No, io no sóc músic, io comencí a estudiar música com tot el
7 món, pero com la mitat del món me vaig cansar i arribava un
8 moment en qué se me fea molt pesat això d'anar al, al solfeig i, i
9 aguantar al p- al mestre, que tenia molt mala pata i sempre te xillaven,
10 i a mi mai m'ha agradat això de que me traten malament, no? No ho
11 soporte, i com no, tampoc sé rebel·lar-me, perquè tampoc tinc un
12 caràcter d'allò fort, pues, acabe anant-me dels puestos que
13 no m'agrada estar. Clar, això lo que fiu.
14 E: Molt-, hi ha gent que aguanta, però...
15 Perqué si io sabera renegar i protestar i tot això, pues
16 renegaria, protestaria, parlaria, pero no és una cosa que me ve, me ve...
17 costa amunt, no? I aixines que m'ho deixí.
18 E: Ho has deixat? Però aquí, a Lliria, és molt musical, abans ho dèiem amb la Júlia.
19 Sí, la veritat és que, bueno, l'afició de la música està prou arraigada
20 i és molt vella. També és veritat que n'hi ha més, més ruido que anous.
21 Sí, és a dir, una cosa és, músics n'hi ha molts músics, que tal
22 volta interpreten... bé la música, o millor dit, interpretar bé la música,
23 no, a lo millor toquen bé la música, és a dir, saben les notes, saben
24 fer e servir els instruments, els utilizen bé, saben medir els temps,
25 coneixen lo que és la mecànica de la música. Ara, després, que
26 n'hi hasquen bons interpretadors de música és una miqueta ia
27 diferent, i, de fet, directors, pues, n'hi han tres o quatre directors
28 que siguen bons, el de l'orquestra de València, Galduf, n'hi ha un atre
29 que està en una, no sé si és una banda municipal o una orquestra en
30 Andalusia, però en acabant, pues, no n'hi han directors, directors bons,
31 ni compositors, compositors bons, i és raro

32 E: Mhm...

33 És extrany.

34 E: Sí.

35 Que, que no n'hi hagueren, pues en havent, a lo millor, en una escola de
36 dos-cents educandos, i en l'atra, dos-cents, n'hi hauran a lo millor mil xiquets
37 que estudien música en Llíria; són molts.

38 E: Mhm...

39 I no n'hi hauran, és dir, po- enxufes la televisió i si ix una banda
40 d'aire o ix una orquestra, pues, és molt difícil que no digues: "Mira,
41 este, este, eixe, eixe, que no n'hi hasquen varis que siguen de Llíria.
42 Però no n'hi ha, eixa cultura musical, no, profunda...

43 E: Clar, però profunda potser s-, no, prò... més que no pas a d'altres llocs.

44 Ah, dona, sí... La mitja la superem.

45 E: Mhm... Quants habitants té?

46 La mitja la superem en prou, segurament, pero una cosa és això i
47 l'altra és que n'hi haguera, pues, un nivell de calitat, no. Ací n'hi han
48 catorze, catorze mil.

49 E: Catorze mil.

50 Sí. Contant-me a mi i tot, clar!

51 E: Catorze mil i un, o catorze mil?

52 I, i..., no, no, no estant... io i tot, inclòs, incluit io, e..., catorze mil.

53 E: Molt bé. I hi ha una mica, bé, vaja, hi ha una mica de rivalitat entre les
54 Bueno això en, ara n- pràcticament ia s'ha acabat. Afortunadament,
55 me pareix que afortunadament s'ha acabat, pero en temps anteriors això era,
56 això era dramàtic. Sí, sí, sí, era dramàtic, veritablement dramàtic.
57 Mirado des d'ara pues és una cosa que te pot fer gràcia, te pots riure,
58 o inclús contar anécdotes e... pot resultar divertit, pero, en realitat
59 era molt, molt, molt dramàtic. Tan dramàtic pues que n'hi havien
60 famílies

61 E: Oh és clar...

62 e... totalment renyides, que no es parlaven; inclús que se miraven
63 malament; no sols que no es parlaven, sinó que es miraven malament,
64 o els fills es repartien, en el sentit repartir-se-los, en el sentit de que
65 si uno era del Clarí i l'atre de la Unió, pues, a lo millor ia havien quedat
66 d'acord que el primer seria d'una banda, el segon d'una altra, el tercer
67 d'una atra, i aixina, aixina anaven fent, perquè també n'hi han famílies
68 que dins de la mateixa família, un pare i un fill podien ser músics
69 de un puesto i la mare i, bueno, la mare músic, no,
70 perquè en aquell temps no
71 E: Les dones
72 Les dones nincara no eren músics.
73 E: Ara sí que estan integrades, no?
74 Sí, ara sí, claro, dona, com en totes les bandes, com en totes
75 les parts del món, i a lo millor l'altre fill pues era
76 de l'atra banda, se procurava, pues, en una època
77 de màxima tensió, que era l'època del certamen. Fora de l'època del aqu-
78 certamen a lo millor estava tot una miqueta més diluït, no,
79 no n'hi havia eixe enfrontament, però, en el període previ,
80 i en el posterior a lo que és el certamen, la preparació i
81 les, vamos, una volta s'ha donat el prèmit dels dies que passen
82 després que vas, que, els dies que passen després o en acabant que
83 van parlant de l'a-, de l'assumpte i, en en eixes puestos, pues, se
84 s'evitava parlar, parlar d'açò, perquè els ànims s'encrepaven
85 en moltíssima facilitat, saps? I de res, pues se podien posar a renyir i
86 s'ho agarraven absolutament en sério. Lo millor era no mentar,
87 no dir res.
88 E: No dir res.
89 No dir res. O, per exemple, parelles de nòvios pues que no els
90 deixaven anar junts.
91 E: No?
92 Simplement perquè era uno d'un puesto i l'atre de l'atra banda,
93 eh? O, o vamos, es prohibien en les famílies i ells tenien que fer virgueries,

94 pues, pa, per veure's, no, amagats, i coses aixina, sí.
95 Però, vamos, arribava a ser inclús, i t- fins i tot, bueno, inclú-
96 a-, a-, a-, arribava a ser violent, no? És dir, arribava a ser violent.
97 Io recorde de menutet, n'hi hagué una vegada que havia guanyat la Unió
98 el prèmit, i anaven a fer la seua, anaven a fer un pasacalle,
99 anaven a la seua banda, els seus aficionats... Normalment se feia
100 sempre, clar, pero eixe any, no sé per qué, n'hi hagué prou,
101 se corregué la veu, és dir, tingué una importància especial eixa,
102 eixa, eixa fet, i la història estava en que volien passar a la
103 sona del Raval, la sona del Raval, la sona del Clarín;
104 de la primitiva, i volien passar els de la Unió a la sona de dalt,
105 i, clar, els de dalt, com era previ, posterior al certamen,
106 i el fet de anar a eixe puesto era, pues, per burlar-se, per ensenyar-los
107 el prèmit, pues per cantar-los la cançoneta, pa passar-los per al morro
108 el que ells havien quedat avant, pues es varen concentrar davant de
109 la societat en espera de que els atres pujaren, no. Total, que allò anava,
110 la temperatura anava...
111 E: En augment.
112 Augmentant en, però, vamos, de quina manera! I no és que n'hi haven
113 deu o dotze o, no, no, n'hi haven centenars de persones, és dir, n'hi
114 hava un, un fum de gent, tant en una banda com en l'atra, clar,
115 cada, cada aficionat estava en el seu, en la seua banda, en la seua banda
116 de música; total, que habitualment, quan se fa una passacalle, passa
117 primer la música i en acabant els aficionats van redere acompanyant-la;
118 li fan una espècie de honor o simplement van sentint-la o..., bueno,
119 pues, en eixe moment fan al revés: els aficionats anaven davant e la
120 música anava raere. Total que quan arribàrem a la sona que
121 teòricament dividix una sona del poble en l'atra, pues,
122 els que estaven e- els del Clarín que estaven esperant-los, s'acostaren allí,
123 a la replaceta del Carlista, se diu, la, era l-, se dia la replaceta del
124 Carlista perquè allí estaven els carlistes. Total que feren un círcul
125 tancant tot el carrer, de, bueno, pues jo no sé si cabran setanta o

126 vuitanta persones, pues un això de setanta vuitanta persones
127 en dos o tres o quatre de fondo, vull dir que n'hi haurien dos-centes
128 persones, tres-centes persones esperant els atres, pues, que arribaren allí
129 a veure lo que passava, però en tota la disposició de que per allí
130 E: No passaven.
131 No passaven. I els atres totalment dispuestos a passar, no ?
132 Total que n'hi hagueren tensions. Io ho recorde com un moment de tensió
133 molt gran, io estava molt assustat, estava assustat perquè, diu, collons!,
134 ací va a passar-ne una de grossa, no. Ací va ser açò, va a ser bo, i
135 recorde i tot que n'hi haven obres, estaven obrant, pues n'hi haven,
136 pues, terra, grava, pedres, de l'obra, i que la gent agarrava...
137 Coses per
138 Sí, sí, material bèl·lic, agarrava material bèl·lic i pedres i demés. En
139 acabant se coneix que el sentit comú i la raó, pues, se imposà,
140 digam-ne. I arribàrem al puesto, simplement pegàrem la volta,
141 pegaron la volta, continuaren m- el seu circuit, que ahí és la sona
142 natural a on pega la volta, pues, les provessons, les provessons
143 de baix, els actes que se celebren de la part de baix, pues
144 ahí s'acaben i tornen atra vegà al seu puesto, pues ahí pegaren
145 la volta i se n'anaren atra vegà per a baix, no passà més allà de,
146 pues de alguns insults, alguna encrespamenta, alguna amenaça i de ahí
147 no passa, pero,vamos, n'hi havé moments terribles, terribles, terribles.
148 Lo de les trompetes són de risa, n'hi hagué una època que anaven, això
149 ia és pels anys seixanta tants, que nincara estava en un apogeo molt
150 gran. Anteriorment nincara-, nincara més. Encara molt més gran
151 i recorde que en aquella temporà, en aquell temps, quan vàrem vindre
152 de, de, d'Holanda, pues no sé si eren, sí això, els de,
153 els de la...
154 E: Un intercanvi.
155 No, no. És un certamen que se fea allí. Que les primere-, ara m- van
156 tot moltes bandes. Pero, allà, per als anys seixanta, no anava ninguna
157 banda, només que les bandes de Llúria, de l'es de me refereix de

158 l'Estat espanyol, no, soles anaven les bandes de Lliria, anava
159 la Unió i el Clarín, i mmm, vamos, mosatros, pa mosatros
160 era un a un acte veritablement important, pos anar a... a...
161 Holanda a fer un concurs, pero no és només això sinó que además de
162 totes les bandes que anaven, les bandes de Lliria eren de les millors
163 bandes que se presentaven, no, i clar, quan vingueren no sé
164 una espècie de premi, donaven una espècie de trompeteta,
165 la trompeta de Sant Am-, no, la bandera de Sant Amberto
166 i la trompeta de no sé quantos, de Txecoslovàquia,
167 una espècie de honor que nos donaren al, als del Clarín en este cas.
168 I, claro, i quan passaren els autobusos davant de la Unió tots els de la
169 Unió estaven esperant-los en les seues, en les trompetes de plàstic,
170 esperant-los ahí, tot una tirera de gent, per els autobús
171 passaven i estos, saps, e fen es- estava bé, bueno estava bé
172 pues perquè ara ho veus com una cosa molt graciosa.
173 En aque ve temps era una burla molt cruga, i una burla que
174 E: Normal.
175 Sí. Era terrible, terrible.